

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ITINERARI[I] || ITALIAE || RERVMQ. ROMANARVM || LIBRI
TRES ||**

Schottus, Franciscus

Antverpiae, 1600

Brixia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70633)

triplicem, ac populos sub gente quaternos, ipsam caput, & populis Tusco de sanguine vires ab origine fuisse canit: magis eum illustrans ingenio carminibusque suis, quam vel longa Tuscorum regum series, vel ipsius urbis ædificiorum magnitudo nobilitare vnquam potuit. Quemadmodum Iulius Scaliger æui nostri poëta perdoctus & ingeniosus Maronem imitando de eadem eleganter scribit:

*Maxima cum veteriurgeret Etruria regno,
Sceptraq; terrarum iungeret aucta mari:
Mole noua tumuit, solisq; excreuit auitu,
Ut premeret forti iura aliena pede.*

*Inde est in superas deducta colonia terras,
Non tamen his potuit Mantua tota dari.*

*Clara viris, felix Ducibus, diuo incluta cygno,
Quem vitreis aluit Mincias Andis aquis.*

*Mantua diues auis, magno non cesserit orbis,
Tota tamen parte hac vincitur ipsa sui.*

Vrbs quidem vt situ est munitissima, sic & ædificiis publicis priuatisque perampla; rectis ac spaciosis plateis apparet admodum decora, & venusta. Habet enim magnificas ædes sacras, templa, porticus, & palatia sumptuosa, & abundat mercibus, omniumque rerum necessariorum copia propter aquarum commoditatem. Etenim populus ipse vt ad arma, literas, artes; ita ad mercaturam, aliasque negociationes valde gnauus, & promptus est.

B R I X I A

AD radices eiusdem montis est posita, ac antiquitate amplitudineque ædificiorum cum multis urbibus Italiae certare potest. De hac autem epigramma non inelegans tale prodidit Iulius Cæsar Scaliger, nostri sæculi poëta præclarus.

Quæ

*Qua pingues scatebras specula despectat ab alta
 Postulat Imperij Brixia magna vices.
 Calum hilarū, frons lata vrbi, gens nescia fraudis,
 Atque modum ignorat diuitis vber agri.
 Si regeret patrias animis concordibus oras,
 Tunc poterat dominis ipsa iubere suis.*

Propter dissensiones etenim vrbs olim Gallorum ac Insubrum vicinorum iugo oppressa, varias passa est calamitates: nunc tandem sub Venetorum Imperio quieta floret opibus, ac mercatura frequenti, rebus omnibus affluens, solertis ingenij populo ac nobilitate magna frequens. Agro item olei, vini, frumentorum, fructuumque omnis generis excellentissimorum fertilissimo locuples: habetque metallorum venas fecundas, imprimis ferri & æris: vnde maximus ciuitati redit quæstus. T. Liuius aliique magni auctores tradunt Brixiam regum Romanorum tempore à Gallis Cenomannis esse conditam, quam postea Romani Transpadana Gallia in potestatem redacta suæ dirionis item fecerunt. Constat ex Liuiio, fidem populo Romano constantissimè quondam præstitisse, atque præcipuè difficillimis Hannibali belli temporibus. Coloniam Romanorum factam esse volunt bello sociali confecto, cum Veronam & alias trans Padum vrbes Cn. Pompeius Strabo Pompei Magni pater colonias deduceret. Nec diu postea C. Cæsaris auspiciis simul cum aliis Transpadanis ius Romanæ ciuitatis accepit, atque sub Imperatoribus Romanis deinde, quamdiu Imperium in Italia stetit, admodum floruisse constat. Testimonio sunt antiquitatis monumenta varia, quæ adhuc in eadem vrbe, vicinoque territorio passim reperiuntur: nimirum pulcherrimæ marmorum inscriptiones, statuarumque tituli, atque illustrum

strum hominum epitaphia plurima : ex quibus urbis illius amplitudo prisca facile colligi potest.

Urbis templum, ac Episcopi palatium statuis ornamentisque variis opulentum, atque forum porticibus ac prætorio superbo conspicuum perlustra.

Hinc per Cassani oppidulum superiorum bellorum iniuriis funditus quasi destructum : nihilominus Acciolini famosi quondam crudelitate tyranni clade, vulnere, & captiuitate celebre ; perge

M E D I O L A N V M.

FOra, spaciofasque urbis amplissimæ plateas obambulabis : quò pulchra eius ædificia, ciuium artes, studia, merces, exercitia varia, & diuitias ingentes conspicias. Urbs etenim est antiquissima, eximiaque dignitatis mercatura, & opibus abundè florens. Auctores sunt Strabo, Linius, atque Polybius Bellouesum Celta- rum regem, Tarquinio Prisco Romæ regnante, cum magna Biturigum, Aruernorum, Carnutum, Aeduorum, aliorumque populorum multitudine ex Gallia viteriore transcendisse Alpes, atque pulsis Etruscis ac Liguribus, Insubrium agros occupasse : & inter duos annes Ticinum Abduamque hanc urbem condidisse, Celticaque voce ab ipso situ, quod inter fluuios esset media, *Mittellandum* : vel vt quidam interpretantur, ab agro vernante *Meylandum* appellasse. Quo nomine in præsentiarum adhuc à Germanis nuncupatur; posteri vocem in *Mediolanum* mutarunt. Est autem ager Mediolanensis tam cæli temperie, quàm soli fertilitate, & affluentium rerum copia ditissimus. Vnde ciuitas ipsa populosa ob Alpium vicinitatem, & propriis fulta viribus,